

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1η δραστηριότητα

A1.α) Το συγκεκριμένο άρθρο αναφέρεται στην ψυχολογική πίεση που υφίστανται οι πρωταθλητές στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν την πρωτιά. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η περίπτωση της 23χρονης Γιαπωνέζας πρωταθλήτριας του τένις η οποία αποχώρησε από το Ρολάν Γκαρός λόγω κατάθλιψης. Μάλιστα, η πίεση που της ασκήθηκε από όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες οδηγώντας την στην αποχώρηση, αναδεικνύει το απάνθρωπο τίμημα της επιτυχίας που «ρομποτοποιεί» τους αθλητές και που απαιτεί την προσοχή του κόσμου.

(λέξεις 71)

β) Στις δυο τελευταίες παραγράφους είναι έκδηλη η επίκληση στο συναίσθημα. Συγκεκριμένα, αυτό καθίσταται φανερό μέσα από τη χρήση των λέξεων με έντονο συναισθηματικό φορτίο όπως «απάνθρωπη». Ακόμη, διαπιστώνεται ειρωνεία με τη χρήση της λέξης «ρομποποίηση» που βρίσκεται εντός εισαγωγικών και με την οποία διαφαίνεται η στυγνή συστηματοποίηση των σημερινών αθλητών και η απομάκρυνσή τους από τον υγιή αθλητισμό. Τέλος, κυρίαρχη είναι η χρήση ρητορικών ερωτημάτων «Τελικά...απάνθρωπη;», «Μήπως...συστηματοποίηση;» με σκοπό να ενισχυθεί ο συγκεκριμένος τρόπος πειθούς. (Ζητούνται 2 τρόποι από τους μαθητές).

2^η δραστηριότητα

A2. α) «ειδικούς»: ειρωνεία

«προϊόν»: μεταφορά

β) αποχώρησε: αποσύρθηκε, έφυγε, παραιτήθηκε

κυρώσεις: ποινές, τιμωρίες

προσωπικό: ατομικό, ιδιωτικό

3η δραστηριότητα

A3. Επικοινωνιακό πλαίσιο: τίτλος σύντομος, σαφής, περιεκτικός και πρωτότυπος ⇒ Ο άθλος του ΠΡΩΤ-ΑΘΛΗΤΗ

Γλώσσα-ύφος: σοβαρό και ενίοτε οικείο, καθώς πρόκειται για κείμενο που απευθύνεται σε νέους ⇒ εναλλαγή γ' ρηματικού προσώπου με α' πληθυντικό, κυριολεκτική διατύπωση, προσεγμένο λεξιλόγιο αλλά και πιο απλό-καθημερινό σε ορισμένα σημεία

Πληροφοριακός-Επικαιρικός χαρακτήρας: μπορεί να διέπει το κείμενο αλλά πρωτίστως πρέπει ο πρόλογος να παίρνει αφορμή από την επικαιρότητα

- **ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ**

Δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο αθλητής/η αθλήτρια

- Πίεση (εσωτερική και εξωτερική από παράγοντες που πιέζουν για υψηλές επιδόσεις)
- Στρατιωτική πειθαρχία
- Αθέμιτος ανταγωνισμός
- Υπονομεύεται το πνεύμα της άμιλλας
- Υψηλές προσδοκίες
- Κόπωση, προβλήματα υγείας
- Κατάθλιψη, άγχος
- Σκληρός ανταγωνισμός

Προσόντα

- Ταλέντο – κλίση
- Υπομονή και επιμονή
- Φιλοπονία
- Ηθικές αξίες: ευγένεια, αλτρουισμός, μετριοφροσύνη
- Συνεργατικό πνεύμα
- Αγωνιστική διάθεση
- Επιδίωξη της νίκης με ανιδιοτελή τρόπο
- Σθένος
- Μαχητικότητα
- Αυτοπεποίθηση

- Αξιοπρέπεια

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ: Τα δάνεια από το κείμενο αναφοράς έχουν τονιστεί

Ο άθλος του ΠΡΩΤ-ΑΘΛΗΤΗ

Ο Λεμπρόν, ο Μέσι, η Οσάκα αποτελούν για πολλούς από εμάς πρότυπα προς μίμηση, που μας εμπνέουν όχι μόνο να ασχοληθούμε με τον αθλητισμό αλλά και να θέσουμε στόχους υψηλούς, στους οποίους θα αφοσιωθούμε και θα προσπαθήσουμε να επιτύχουμε.

Η επιτυχία είναι ανήφορος. Ο αθλητής προσπαθεί αδιάλειπτα για το καλύτερο αποτέλεσμα, κυνηγά το ρεκόρ, τη δόξα του θριάμβου. **Κάποτε μάλιστα συνθλίβεται κάτω από την πίεση του προπονητή ή του χορηγού ή και του τύπου ακόμη που τον αντιμετωπίζει σαν να είναι υπερήρωας και δεν επιτρέπεται να σφάλει ποτέ.** Κι ενώ ο αθλητισμός εξασφαλίζει καλή υγεία, στην περίπτωση αυτή ο πρωταθλητισμός επιβαρύνει τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία των αθλητών, που συχνά πάσχουν από κατάθλιψη και έντονο άγχος.

Για όλους αυτούς τους λόγους, τα πρότυπά μας διαθέτουν εφόδια σπάνια. Η υπομονή και η επιμονή είναι τα βασικά. Ο αθλητής δεν εγκαταλείπει. Έχει σθένος. Έχει πειθαρχία. Δεν ξενυχτά, δε διασκεδάζει, όπως όλοι μας. Είναι πλήρως αφοσιωμένος στο στόχο του. Παραμένει επίσης ευγενικός, ηθικός αλλά και ταυτόχρονα μαχητικός, με αυτοπεποίθηση, προκειμένου να αντιμετωπίσει ό,τι τον πληγώνει. Έχει αυτοσυνείδηση και αυτοέλεγχο. Έχει τη δύναμη να πει «όχι!» όταν χρειάζεται, προκειμένου να διαφυλάξει την τιμή και την καλή του υγεία. Και πάνω από όλα μετριοφρων. Όποιος εξάλλου πιστεύει ότι έφτασε ψηλά είναι ένα βήμα πριν να πέσει.

Καταλήγοντας, ο αθλητισμός δεν είναι μόνο λάμψη. Πολλές φορές αυτοί οι μεγάλοι αθλητές κρύβουν μέσα τους πολύ πόνο και αγωνία. Αντέχουν όμως. Είναι η αγάπη για αυτό που κάνουν που κρατά αναμμένη τη φλόγα. Από αυτή τη φλόγα πρέπει όλοι οι νέοι άνθρωποι να εμπνευστούμε και να προσπαθήσουμε με πείσμα και κόπο να χτίσουμε τα όνειρά μας με σκληρή...προπόνηση στο δύσκολο στίβο της ζωής.

(λέξεις 258)

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η δραστηριότητα

B1) Στο συγκεκριμένο ποίημα παρουσιάζεται ο κόπος, τα συναισθήματα, οι σκέψεις και η προσπάθεια που καταβάλλει ο κάθε αθλητής. Ειδικότερα, ξεκινά με αυτοσυγκέντρωση ξεπερνώντας τα όποια σωματικά προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίζει. Όμως, η σκέψη είναι στην κατάκτηση της πρωτιάς. Τέλος, φτάνοντας στη γραμμή του τερματισμού με κόπο και πείσμα: «θέλω πολύ να νικήσω, σφίγγω τα δόντια», συνειδητοποιεί τη μοναξιά του.

(λέξεις 63)

2^η δραστηριότητα

B2. α) Ο εξομολογητικός τόνος στο ποίημα επιτυγχάνεται με λέξεις/φράσεις όπως «Οι δικαιολογίες μου τελείωσαν», «φεύγω ξέφρενα», «υψώνω τη γροθιά μου», όπου κατατίθενται βιώματα και σκέψεις. Επίσης χρησιμοποιείται το σχήμα λόγου της μεταφοράς «να ξεχρεώσω τη ζωή μου», «Σταματάει η καρδιά μου», καθώς και α' ενικό ρηματικό πρόσωπο «Θέλω πολύ να νικήσω/σφίγγω τα δόντια», «και παίρνω οριστικά απόφαση/πως είμαι για πάντα μόνος».

B2. β) Η περιγραφή εντοπίζεται στη δεύτερη στροφή και στους εξής στίχους: «Οι κερκίδες πυκνοκατοικημένες/χρώματα που επευφημούν/άπληστοι θεατές κι αστηροί/κυρίως με τους ηττημένους». Μέσω της συγκεκριμένης περιγραφής υποδηλώνεται η συναισθηματική κατάσταση του ήρωα. Πιο συγκεκριμένα, φαίνεται να νιώθει αγωνία και μεγάλη θέληση για πρωτιά, προκειμένου να ικανοποιήσει τους «άπληστους και αστηρούς θεατές». Νιώθει υποχρεωμένος να πετύχει υψηλές επιδόσεις, καθώς ξέρει ότι κρίνεται και ότι οι θεατές δεν αντιμετωπίζουν θετικά τους ηττημένους.

3η δραστηριότητα

B3.

- **ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ**
- Δικαιολογίες
- Αφέτης βιασύνη
- Απρόοπτο ατύχημα
- Καιρικά φαινόμενα
- Κακή φόρμα
- Από την αρχή χωρίς φθορές

- Χωρίς δεύτερες σκέψεις
- Χωρίς φόβους και κρατήματα
- Έτοιμος για να κόψω 1^{ος} το νήμα
- Να ξεχρεώσω τη ζωή μου

- **ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ**

Στους συγκεκριμένους στίχους γίνεται λόγος για τις κακοτυχίες / αναποδιές που ενδεχομένως να συναντήσει ένας αθλητής (όπως ο ήρωάς μας) στο δρόμο προς την κατάκτηση της νίκης. Δικαιολογίες («οι δικαιολογίες...πια»), βιασύνη του αφέτη («μια οι αφέτες που βιάστηκαν»), κάποιο απρόοπτο ατύχημα («ύστερα η απρόοπτη θλάση»), έπειτα κάποιο καιρικό φαινόμενο («την άλλη η υγρή ατμόσφαιρα»), αλλά και κακή φυσική του κατάσταση («κι άλλοτε η κακή μου φόρμα»). Όμως, μπροστά στη δίψα του για την επιτυχία, τα παραμερίζει όλα αυτά με απόλυτη στοχοπροσήλωση. Η στάση του, λοιπόν, είναι δυναμική και μπορεί να εμπνεύσει κάθε αναγνώστη της γενιάς μου/μας. Γιατί ακριβώς τέτοιες στάσεις ζωής μπορούν να γίνουν άξια παραδείγματα προς μίμηση. Όλοι εμείς οι νέοι έχουμε ανάγκη για παρακίνηση και αξιέπαινες συμπεριφορές ανθρώπων που θα μας ωθήσουν να πιστέψουμε στον εαυτό μας και στην προσωπική αξία μας. Είναι άξιος κάθε αθλητής που παραμερίζει όλες τις δυσκολίες που συναντά στον δρόμο του και συνεχίζει να ελπίζει και να αγωνίζεται, προσφέροντας ελπίδα σε όλους μας – τη νέα γενιά- που οφείλουμε να κυνηγήσουμε τα όνειρά μας.

(λέξεις 144)